

Uvodna beseda

Otrok je lahko ustvarjalen povsod, še najbolj v svoji igri, toda področje umetnosti daje dodatne možnosti za ustvarjalnost, saj ponuja vrsto spodbud za razvoj otrokovih funkcij: zaznavanje, doživljanje, spoznavanje sebe pri ustvarjanju, spoznavanje in doživljanje lepote umetnosti, seznanjanje z umetnostjo v neposrednem okolju, spoznavanje umetnostnih zvrsti in podobno.

V skladu s cilji, ki so določeni v Kurikulumu za vrtce (1999), ponujamo otrokom v javnem vrtcu dejavnosti plesa, likovne dejavnosti, glasbene dejavnosti, avdio-vizualne dejavnosti, dejavnosti oblikovanja in dramske dejavnosti. Dejavnosti morajo biti primerne otrokovi starosti, a tudi razvojno spodbudne. Takšne pa so samo takrat, če se dogajajo v »območju bližnjega razvoja«, kot je prostor učenja poimenoval Vigotski. Pri tem učenju je ključnega pomena vzgojiteljeva vloga. Najprej zato, ker smo vzgojitelji tisti, ki otrokom organiziramo spodbudno okolje, ki notranje motivira otroke k dejavnostim s področja umetnosti, še bolj pa zato, ker smo v raznih skupnih dejavnostih z otrokom s področja umetnosti njegov soigralec, sogovornik, mentor, model.

Kako uspešni smo na tem (po našem mnenju zelo občutljivem) kurikularnem področju, ki v sebi integrira vrsto umetniških zvrsti? Znamo biti pozorni opazovalci otrok in njihovega odzivanja na vsa srečanja z umetnostjo? Znamo na tej osnovi načrtovati in organizirati nadaljnje otrokove dejavnosti na področju umetnosti? Se zavedamo in ločujemo svoja vzgojiteljska pričakovanja od otrokovega doživljanja, dojemanja in delovanja? Res ne posegamo v otrokov izdelek s svojimi ubesedenimi predstavami, kaj je lepše, primernejše, boljše od tega, kar ustvarja otrok sam? Oblikujemo bogato in raznovrstno glasbeno, likovno, plesno in gledališko okolje z različnimi spodbudami, ki izzivajo otrokovo željo po udeležanju tega, kar doživlja? Se zavedamo, da so umetniške dejavnosti pomemben del učenja za druga področja? Znamo in tudi zmoremo izločiti tiste dejavnosti, ki niso primerne za predšolskega otroka, še posebej na plesnem in glasbenem področju? Vsa ta in podobna vprašanja se odpirajo pozornemu opazovalcu in spremljevalcu dogajanja na področju umetnosti v naših vrtcih.

Programski svet, ki je vsebinsko pripravil 2. strokovni posvet v Celju, se je odločil, da pri predstavitvi dejavnosti iz prakse nameni prednost tistim prispevkom, ki se po oceni članov programskega sveta najbolj približujejo kurikularnim ciljem in načelom s področja umetnosti. Bralci prispevkov v zborniku pa se bodo gotovo z zanimanjem poglobili tudi v tiste prispevke, ki niso bili predstavljeni na posvetu, čeprav nedvomno odražajo sedanje stanje na področju umetnosti v javnih vrtcih.

Prepričani smo, da je 2. strokovni posvet v Celju »Umetnost v kurikulumu vrtca« prispevek k večji osveščenosti in boljši kakovosti na področju umetnosti v javnih vrtcih, pa tudi širše.

mag. Betka Vrbovšek -
predsednica Programskega sveta

Kazalo

Plenarni referati

11

- 12 • Zakaj otrok riše?
• Dr. Tomaž Zupančič, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru
- 17 • Glasba v predšolskem obdobju
• Prof. Tomaž Habe, Srednja glasbena šola Ljubljana
- 26 • Preseganje stereotipov v otroškem plesu
• Ana Vovk Pezdir, samostojna umetnica koreografinja
- 31 • Drama in lutke v vrtcu
• Mag. Helena Korošec, Pedagoška fakulteta Ljubljana

Likovne in oblikovalne dejavnosti

39

- 40 • Galerija v vrtcu
• Danijela Koren, Vrtec Slovenske Konjice
- 43 • Slikanje v likovnih dejavnostih
• Marina Kačič in Darinka Belak, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- 46 • Raziskujemo barve v prvem starostnem obdobju
• Marjana Bukovec, Vrtec Zarja Celje
- 49 • Otrokov razvoj skozi likovno vrednotenje otroških likovnih izdelkov
• Sabina Voršnik, Vrtci občine Žalec
- 53 • Od likovnega problema – do likovnega cilja
• Helena Bilušič, Vrtec Rogaška Slatina, enota Izvir
- 56 • Likovni problemi otrok in odraslih v prvem starostnem obdobju
• Irena Lesjak, Vrtci občine Žalec
- 59 • Rože so rdeče
• Jelka Kapun, Vrtec Laško
- 62 • Ponudba barv in otrokov razvoj
• Karla Žekar, Vrtci občine Žalec
- 66 • Likovne tehnike v praksi
• Klavdija Kelenc, Vrtec Anice Černejeve Celje
- 69 • Likovna govorica otrok
• Mateja Kobal, Vrtec Zarja, Celje
- 72 • Upodobitev iste teme na različnih likovnih področjih
• Metka Kotnik, Vrtec Mavrica Vojnik
- 75 • Pomen likovne vzgoje v okviru umetnostnih področij in njen pomen
• Tatjana Gračner, Vrtec Anice Černejeve, Celje
- 78 • Likovno izražanje in ustvarjalnost otrok v heterogenem oddelku
• Nevenka Užmah, Vrtec Šentjur

-
- 82** • Glasba v izvedbi kurikula
 - Frida Gračner, Vrtec Šentjur, Celje
- 86** • Glasba v izvedbenem kurikulu
 - Urška Rihtar, Vrtec Velenje
- 89** • Dan za pesmico v našem vrtcu
 - Korina Kantoci in Ana Špoljar, Vrtec Rogaška Slatina
- 92** • Poslušanje, učenje in izvajanje instrumentalne glasbe
 - Silva Smrečnik in Jožica Železnik, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- 96** • Glasbeni utrinki iz naše skupine (starost: 3 - 4 leta)
 - Darija Jankovič, Vrtec Anice Černejeve, Celje
- 99** • Vplivi glasbenih dejavnosti na celotni razvoj otroka
 - Irena Solar, Vrtci občine Žalec
- 103** • Otroška ljudska pesem in otroški ljudski instrumenti
 - Melita Turnšek, Vrtec Mavrica, Vojnik
- 105** • Otroški pevski zbor v vrtcu
 - Brigita Stepišnik in Marjana Volasko, Vrtec Tončke Čečeve, Celje
- 109** • Igraj se z menoj
 - Fanika Čečko, Vrtec Mavrica Vojnik
- 112** • Doživljamo in ustvarjamo ritem
 - Danica Vasle, Vrtec Zarja, Celje
-

-
- 116** • Plesna delavnica kot terapija, svetovanje in obogatitev
 - Elizabeta Jelen, Vrtec Šentjur
- 119** • Srečen sem ...
 - Jožica Rosenstein, Vrtec pri OŠ Polzela
- 122** • Ljudsko izročilo v plesni dejavnosti
 - Barbara Užmah, Vrtec Šentjur
- 125** • Plesno izražanje in ustvarjanje v drugem starostnem obdobju
 - Jolanda Zavšek in Marina Železnik, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- 130** • Otrok in plesna vzgoja v vrtcu
 - Alenka Korenjak, Vrtec Zarja Celje
- 133** • Ples kot redna in dodatna dejavnost
 - Lorena Kolonič, Vrtci Občine Žalec
- 136** • Kulturna dediščina "otroci otrokom"
 - Ana Gregorc in Sonja Jankovič, Vrtec Mavrica Vojnik
- 139** • Pomen in vpliv plesne dramatizacije pri vzgojno - izobraževalnem delu predšolskih otrok
 - Erika Muškatevc, Vrtec Šentjur
-

- **144** • Lutka - "čudovit" vzgojni pripomoček
 - Monika Kolarič in Marija Kolar, Vrtec Šentjur
- **147** • Animacija igrač in lutk v okviru spontane igre
 - Jerica Laznik Mokotar, Vrtec Laško
- **150** • Piščanček Pik - lutka - jaz in ti - mi vsi
 - Anita Slakonja, OŠ Marjana Nemca - enota vrtec, Radeče
- **154** • Kako boš pa ti prišla v televizijo?
 - Darija Hohnjec, Vrtec Rogaška Slatina
- **158** • Zadovoljevanje estetskih potreb od dramskega h glasbenemu področju v prvem starostnem obdobju
 - Valčka Stroman, Vrtci občine Žalec
- **161** • Lutka v vrteu
 - Majda Krpan, Vrtec Zarja Celje
- **164** • Doživljanje samopodobe skozi AV medijske dejavnosti
 - Jožica Krajnc, Vrtec Velenje
- **167** • Z dramtizacijo soustvarjati izvirnost in spontanost
 - Darja Cencelj, Vrtci občine Žalec
- **170** • Lutka Flupi
 - Marija Mastnak in Petra Skale, Vrtec Šentjur
- **172** • Posredovanje pravljice malo drugače
 - Nina Krajnc, Vrtec Mavrica, Vojnik
- **176** • Igra z lutko in igramo se gledališče
 - Alenka Ocvirk, Vrtec Velenje
- **179** • Dramska umetnost v kurikulumu za vrtece
 - Marija Dobelšek, Vrtec Velenje
- **182** • Od zgodbe do lutkovne predstave
 - Melita Trdin, Vrtec Velenje
- **184** • Dramatizacija
 - Apolonija Rečnik, Vrtec Slovenske Konjice
- **188** • Umetnost v procesu vseživljenjskega učenja
 - Mateja Glušič, JVIZ občine Mozirje
- **190** • Avdio-vizualna sredstva in njihova uporabnost v vrtecu
 - Irena Kukovičič Hren in Tatjana Kovačević, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- **194** • Raziskujemo in ustvarjamo z avdio-vizualnimi sredstvi
 - Marija Grahek, Vrtec Zarja Celje
-

- **198** • Odrasli - izhodišče celovitega otrokovega razvoja na področju umetnosti
 - Alma Jenšterle, Vrtci Občine Žalec
- **202** • Med teorijo in prakso
 - Zvonka Grum, Vrtec Mavrica, Vojnik
- **205** • Vloga umetnosti pri zgodnjem učenju tujega jezika
 - Ksenija Bezenšek in Aljuna Kroflič, Vrtec Šentjur
- **208** • Igrače in igre z nestrukturiranim materialom v prvem starostnem obdobju
 - Gabrijela Rosc, Vrtci občine Žalec
-

Predstavitve na plakatih

www.supra.si

Predstavitve na plakatih so objavljene na spletni strani www.supra.si

Likovne in oblikovalne dejavnosti

- **Žoga pušča sled**
 - Anica Kajba in Polonca Šeligo, OŠ Podčetrtek - vrtec
- **Primeri dobre prakse s področja likovnih dejavnosti**
 - Vesna Kukovič, Vrtec Šentjur
- **Grafične tehnike v vrtcu**
 - Darinka Stajnko, Vrtec Mavrica, Vojnik
- **Likovne dejavnosti v drugem starostnem obdobju**
 - Tanja Ravnjak, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- **Od likovnega problema do likovnega cilja**
 - Helena Bilušič, Vrtec Rogaška Slatina
- **Likovna podoba vrtca**
 - Irena Seničar, Vrtec Šentjur

Glasbene dejavnosti

www.supra.si

- **Glasbene dejavnosti iz prvega in drugega starostnega obdobja**
 - Nataša Janžič, Vrtec Tončke Čečeve Celje
- **Splet iger, plesa in petja**
 - Vera Krivec, Vrtec Mavrica, Vojnik
- **Zapojmo in zaigramo**
 - Damijana Sisinger, Vrtec Rogaška Slatina
- **Tri miši na dežju**
 - Helena Černelč, OŠ Kozje Enota Vrtec Zmajček
- **Razvijanje glasbenih sposobnosti in spretnosti**
 - Sonja Brglez, Vrtec Tončke Čečeve Celje

Plesne dejavnosti

- **Gibanje in plesno ustvarjanje**
 - Irena Fevžer, Vrtec Mavrica, Vojnik
- **Dekle razposajeno, kak si ti razvajeno**
 - Darja Fon in Slavica Blažič, OŠ Kozje Enota Vrtec Zmajček

Dramske in medijske dejavnosti

www.supra.si

- Ko postanem nekdo drug
- Renata Koštomaj, Vrtec Mavrica, Vojnik
- Dramske dejavnosti v drugem starostnem obdobju
- Blanka Ribič, Vrtec Tončke Čečeve Celje
-
- Moje lutkovno gledališče
- Tamara But, Vrtec Rogaška Slatina
-

Dejavnosti za različne umetniške zvrsti

-
- Otroci se igrajo pravljice
- Danijela Šuc, Vrtec Slovenske Konjice
-

Izjava:

Podani prispevki sestavljajo zbornik strokovnega posveta "Umetnost v kurikulumu vrtca", ki je potekal 1. aprila 2006 v Celju. Prispevki predstavljajo stališča avtorjev. Uredništvo si je pridržalo pravico do manjših posegov v besedila. Organizator posveta in uredniški odbor ne sprejemata nobene formalne odgovornosti zaradi netočnosti, ki so jih morda navedli avtorji prispevkov.